

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biurul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Arhiepiscopul Mihail Pavel.

(1827—1927)

În 6 Septembrie corent, s'au implinit o sută ani, de când smerita casă a diacului din Recea de lângă Baia-Mare, a primit un micuț locatar prin nașterea aceluia, care mai târziu a ajuns să fie împodobit cu coroană vlădicească: *Episcopul Mihail Pavel*.

Acestui băiețel, care în viața sa ca copil și tiner a trebuit să indure atâtea mizerii și lipsuri, i s'a hărăzit din mila Cerului să fie mai târziu izvor de bogăție și danii nesecate pentru un neam întreg de soartă oropsit.

Cadrele înguste ale revistei noastre nu ne îngaduie să-i facem pas de pas istoria vieții, cu atât mai puțin am fi în stare să-i înșirăm binefacerile, cari n'au avut număr, ne marginim numai a-l reaminti pentru de a stârni în noi toți, sentimentul evlaviei și recunoștinței curate față de acest mare binefăcător al poporului român.

Treapta înaltă de episcop, titlurile distinctive venite lui dela tronul împărătesc, nu i-au schimbat firea de a rămânea până la sfârșitul vieții sărac pentru sine, smerit în suflet, darnic fără hotare pentru fiii neamului român.

Milos fără de margini față de săraci, crescător de orfani, întemeiator de școli, ziditor de Biserici în multe sate sărace, lucră din reputeri pentru întărirea credinței și înaintarea în cultură a sărmanului popor din care a ieșit.

Cât de înapoi am sta dacă n'ar fi fost Pavel și cât am înaintat prin Pavel!

Institutele de creștere și învățământ din Oradea și Beiuș — a căror regenerator și ctitor din belșugul danielor sale a fost — vărsau an de an roii numeroase de tineri, tot atâtea văjnici luptători pentru credință și neam.

La anul al sutălea de naștere, ne închinăm cu smerenie memoriei acestui suflet mare de neamul său iubitor!

(+)

Dumineca VI. după Înălțarea Sf. Cruci.

Intoarce-te la casa ta, și spune câte ți-a făcut ție Dumnezeu.

Să cumpănim azi în legătură cu sfânta Evanghelie binefacerile și darurile ce le-am primit dela Dumnezeu pentru ca să stărnim întru noi recunoștință și mulțămite și să nu fim nerecunoscători. Dumnezeu ne-a dăruit cu multe daruri și binefaceri, nu o putem tăgădui. Fără de voința lui Dumnezeu nu ne-am fi născut. Fără Dumnezeu nu am fi vii, fiecare minută de viață e o binefacere a lui Dumnezeu. E amară și ticăloasă viața asta, dar cu toate acestea e un dar prețios pentru-că e trecerea la vecinicie. Dumnezeu ți-a dat darul să te naști creștin, în sânul bisericii adevărate. Dumnezeu ți-a dat darul acela că s'a îngrijit tel de tinerețele tale. Câți sunt în lume, cari au viață, dar nenorocită, nefericită! Tu nu așa. Câți sunt în lume în întunec, și nu au credința adevărată, și nu sunt în Biserica lui Hristos. Tu nu așa! Câți tineri cresc ca florile câmpului lăsate ele singure fără cultivare, fără îndreptare spre virtute, spre lucru, învățatură! Tu nu așa! Și dacă ne vom uita pușinel în noi înși-ne și vom cumpăni asupra istoriei vieții noastre, istoria zilelor noastre, ce vom vedea în inima noastră, în sufletul nostru, în trupul nostru? Daruri, milostiviri, binefaceri, favori de tot felul ce ni le-a făcut Dumnezeu! Oh deci cât de recunoscători și mulțumitori trebuie să fim față de Dumnezeu!

* * *

Pentru ce Dumnezeu n'a făcut și cu alții ceea ce a făcut cu noi? Poporul iudevesc a fost încărcat cu daruri și binefaceri din partea lui Dumnezeu mai mult decât toate popoarele pământului: *N'a făcut așa la tot neamul.* Pentru că l'a iubit mai pe sus decât pe alte popoare fiindcă se trăgea dela Avram și dela ceilalți sfinți Patriarhi și fiindcă voia să facă din ei poporul său ales și sfânt. Regula binefacerilor și darurilor pe cari le face și le dă la un suflet este iubirea sa. Cel ce are mai multe e mai iubit. Dumnezeu ne zice și nouă ca și la poporul său iudevesc: *Te-am tras pe tine fiindu-mi milă de tine.* Nu e vrednicia ta, ci e bunătatea lui Dumnezeu tot binele ce l'ai primit. Pe fiecare dar ce-lai, pe fiecare bine de care te bucuri

e scris: *Darul lui Dumnezeu.* Ochii, vederea, auzul, urechile, graiul, aducerea aminte, talentul, ingeniul, sănătatea, puterea, tăria, sufletul, trupul, sunt darurile lui Dumnezeu. Oh cât bine ai primit dela Dumnezeu. Cât de nemulțămitor ai fi dacă nu te-ai arăta recunoscător!

* * *

Ce trebuie să facem pentru atâtea binefaceri primite dela Dumnezeu? Mai întâi să le recunoști, și să mulțamești Dăruitorului. Atâta nu-i de ajuns. Trebuie să ne folosim de ele pentru ținta aceea ce a avut-o Dumnezeu când ni le-a dat. Ascultați cum se tânguește. Dumnezeu fața de Izraeliți: *Eu le-am dat lor argint și aur, și ei și-au făcut lor și Baal.* Această amară mustrare este pentru cei ce au dela Dumnezeu timp, sănătate, putere, ingeniul, și se slujesc de ele ca să facă păcate. Au ochii buni, vedere, auz bun, au limbă și se slujesc de ele ca să vâteme pe Dumnezeu. Au mijloace, inriurintă asupra altora, bani și se folosesc de acestea pentru fapte păcătoase. Răsplătesc cu rău binele, vânzări și tradări în loc de binefaceri. Dumnezeu se poartă cu ei ca un prieten, ei se poartă cu Dumnezeu ca și vrăjmași. Ce păcat și ce mare fărădelege este aceasta! Dumnezeu te încarcă cu binefaceri ca să te tragă la sine și ca să te facă sfânt. Iată cu ce suntem noi datori față de Dumnezeu: să ne sfințim. Asta e voința lui Dumnezeu: *sfințirea voastră.* Sf. Maria Magd. de Pazzi zicea. Dacă darurile pe cari Dumnezeu mi le-a dat mie, le-ar fi dat celor mai mari păcătoși în ceasul acesta ei ar fi mari sfinți! Ea vorbea așa din umilința. Dar noi putem zice așa cu tot dreptul despre noi după atâția ani de daruri suntem așa de inapoi în iubirea și în slujba lui Dumnezeu!

Commemorarea episcopului Mihail Pavel. Comitetul „Asociațiunii pentru cultura poporului român din Maramureș” în ședința ținută la 22 Octombrie crt. a luat hotărârea, ca la împlinirea unui veac dela nașterea marelui Arhiepiscop Mihail Pavel fost paroh în Slatina și vicar al Maramureșului, în ziua de 8 Nov. crt. se țină în Sighet o adunare generală

festivă intru amintirea lui. In aceasta zi la orele 9 ¹/₂ a. m. în Biserica parohialei gr. cat. va fi sf. Liturgie împreună cu părăstas, iar la orele 11 a. m. se va ținea ședința festivă a adunării generale a „Asociațiunii” în sala Prefecturii județene. Sunt invitați și pe aceasta cale toți membrii împreună cu toți aceia, cari doresc a lua parte la aceasta manifestațiune de omaj față de memoria neuitatului Arhiepiscop și binefăcător al neamului și județului nostru.

Dare de seamă și mulțumită publică.
Reuniunea Femeilor române din Sighet luând inițiativă pentru pictarea Bisericii române unite din Sighet, a emis în acest scop mai multe liste de contribuții benevole. Când cu acesta ocaziune cvităm cu sinceră recunoștință sumele intrate până în prezent, rugăm pe preastimatele dame, cari au primit liste de cotecță, să binevoiască cu zelul lor binecunoscut și din trecut a fi intru ajutor la efectuarea scopului de a infrumseța sfântul locaș de rugă.

S'au primit oferte marimonioase dela:
1. Banca „Maramurășana” din Sighet 5000 Lei. 2. Banca „Casa Noastră” din Sighet 5000 Lei. 3. Banca Română din Sighet 5000 Lei. 4. Dna. Leontina I. Boroș 330 Lei. 5. Dna. vād. Dion Vereș 200 Lei. 6. Preotul Iuliu Rednic 70 Lei. 7. Dl. Dr. Ilie Chindriș 500 Lei. 8. Dl. Dr. Vasile Chindriș 100 Lei. 9. Dl. T. Dragomir 100 Lei. 10. Dl. Iosif Gombossy 100 Lei. 11. Dl. H. Anderco Abel 100 Lei. 12. Dl. Iosif Popovici 100 Lei. 13. Dl. Ing. sub insp. Petricec 100 Lei. 14. Dna. ing. insp. R. Szabo 100 Lei. 15. Dn. Valeria Sânjoan 100 Lei. 16. Dna. vād. Valeria Istrate 20 Lei. 17. Dna. Maria Moș 100 Lei. 18. Dl. Iosif Mureșan 40 Lei. 19. Emil Gașpard 40 Lei. 20. E. Dl. Lupășcu 40 Lei. 21. Dl. Ilnițchi Vasile 40 Lei. 22. Dl. Stan Iosif 20 Lei. 23. Dl. Popp Ștefan 20 Lei. 25. Dl. Mesaros V. 18 Lei. 26. Dl. Darie Vlad 20 Lei. Total 13.278 Lei

AMALIA DR. T. DOROȘ
prezidenta Reun. fem.

Nr. 293—927 vic.

Cercular către veneratul Cler din Vicariat.

În 6. Septembrie crt. s'au implinit 100 ani dela nașterea marelui binefăcător al neamului nostru. Episcopul *Mihail Pavel*.

Fost paroh, vicar și deputat al Maramurășului, a lăsat urme neșterse în sufletele noastre. Generații întregi s'au împărțășit de munificența ocrotitoare a acestui cu ade-vărat mare Arhiepiscop. Nenumărați tineri din Maramurășul nostru au fost crescuți sub oblăduirea părintească a lui. Binefacerile împrăștiate din largul inimei sale asupra țări-soarei lui Dragoș-Vodă nu se pot spune cu numărul.

Organizarea școalelor primare românești sunt legate de numele lui.

Împreună cu sincerii lui tovarășii de muncă Man, Iurca, Mihalyi, Mihalca, Dunca, Rednic ș. a. întemeiază cea mai veche societate culturală „Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș” și Școala normală (Preparandia) română din Sighet.

Din conziderare, că mult deplânsul episcop Mihail Pavel obișnuia până era în viață în fie care an a-și ținea ziua onomastică retras de zgomotul lumii în fosta lui parohie Sat. Slatina la sărbătoarea sfinților Arhangeli, comitetul „Asociațiunii” a hotărât, că în aceasta zi (8 Nov. crt. stil nou) să prăznuiască comemorarea centenară a nașterii sale prin serviciu divin și ținerea adunării generală festive în Sighet, la care sunt invitați toți membri pe cum și aceia, cari doresc a lua parte la aceasta serbare pioasă.

În legătură cu aceasta hotărâre a Comitetului Asociațiunii Maramureșene, pentru de a străbate amintirea evlavioasă a neuitatului Mecenat în fiecare parohie și în straturile poporenilor noștri, aflu de cuvincios a ruga pe Mult onorații Frați preoți și prin-acestea cu frățea-că iubire dispun, ca se binevoiască în ziua sfinților Arhangeli *Mihail și Gavril* (8 Nov. st. nou crt.) în cursul sfintei Liturgii la ieșirea cu sfintele Daruri a pomeni pe *repausatul Episcop Mihail*, iar la sfârșitul sfintei Misse, după o cuvântare comemorativă se se facă panchida intru amintirea lui.

După cari pielor afecte recomandat cu frățească venerațiune sum

Sighet, la 25 Octob're 1927

reveritor în Hristos frate:

ILARIU BOROȘ

vicar episcopesc al Maramureșului.

Cărți de rugăciuni.

1. **Inchinăciunile Creștinului.** Sighet. 4 Lei.

2. **Credința Soldatului român.** Dr. Iuliu Florian Blaj. 15 Lei.

3. **Cânterețul.** Carte de rugăciuni, cu răspunsurile, dela Sf. Liturgie cu troparele întocmit pentru tinerime. Blaj 15 Lei.

4. **Domnului să ne rugăm.** Dr. Nicolae Brinzeu Blaj. 20 Lei.

5. **Mângăieria Sufletului.** Ioan Genț. Oradea 20 Lei și 28 Lei.

6. **Cărarea, Fericirii.** Gheorghe Mânzat. Cluj. 135 Lei.

7. **Mângăierea Creștinului †** Ioan Genț. 80, 140, 180, 250 Lei.

8. **Noul Testament.** Dr. Ioan Bălan Oradea. 60 Lei.

Se pot comanda la „Librăria Asociațiunii” în Sighet (Piața Unirii No. 25).

Bibliografie. A apărut din „Biblioteca Poporală din Gherla”. No. 1. „*Adevărata Biserica a Domnului Nostru Isus Hristos*” de Dr. Victor Bojor. Prețul 15 Lei și 1 Leu porto. No. 2. „*Datorințele creștinești ale bărbaților*” de acelaș autor. No. 3. „*Invățătură creștinească pentru femei*”. Prețul 6 Lei și 1 Leu porto

postal. No. 4. „*Invățături pentru tinerii feciori*.” Prețul 6 lei și 1 leu porto postal. No. 5. „*Invățături creștinești pentru fetele fecioare*.” Prețul 6 Lei și 1 Leu porto postal. Se pot procura la Tipografia „Aurora” A. Todoran în Gherla.

A apărut din „Biblioteca Poporală Creștină din Maramureș”. No. 1. „*Marele dar al credinții*” de Părintele dela Bistrița. Prețul 6 Lei și 1 Leu porto. No. 2. „*Mărturisirea sau Spovedania*”. de P. d. B. Prețul 6 Lei și 1 Leu porto postal. — No. 3. *Duminecile* dela Paști până la Rusalii. Invățături și gânduri creștinești asupra sfintelor Evanghelii din aceste Dumineci, pentru folosul sufletesc al poporului binecredincios. Prelucrare de Părintele de sub munți. Prețul 6 Lei și 1 Leu porto. No. 4. „*Datorințele Părinților față de copiii lor*” de P. d. B. Prețul 4 Lei și 1 Leu porto postal. No. 5. *Duminecile după Rusalii până la Ziua Cruci*. Prelucrare de Părintele de sub munți. Prețul 6 Lei și 1 Leu porto. Se pot procura la Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25.

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii maramureșene în Sighet (Piața Unirii 25).

Calendar săptămânal.

30 Octomvrie — 5 Noemvrie 1927.

30. **Dumineca VI. d. Înălț. Sf. Cruci.** (Ev. 5 dela Luca 16, 19.) M. Zenovie.

31. **Luni.** A. Stahie și soții.

1. **Marți.** Cosma și Dămian.

2. **Miercuri.** M. Achindin † 330 d. Hr.

3. **Joi.** M. Aicepsima.

4. **Vineri.** C. Ioanichie † 895 d. Hr.

5. **Sâmbătă.** Galacteon † 250 d. Hr.